

ELŐTERJESZTÉS

**Tájékoztató Komárom város helyi autóbusz-közlekedésének 2020. évi várható
eredményéről**

Javaslat a város helyi járatainak érvényes tarifákra 2021. január 1-jétől

Előterjesztő: VOLÁNBUSZ Közlekedési zártkörűen működő Részvénytársaság
Céget nyilvántartó cégbíróság: Fővárosi Bíróság, mint Cégbíróság
Cég székhelye: 1091 Budapest, Üllői út 131.
Cégjegyzék száma: Cg. 01-10-042156

Budapest, 2020. november 4.

Németh Tamás
helyi közszolgáltatás vezető

Hitch György
forgalmi régiós koordinátor

Komáromban a helyi menetrend szerinti autóbusz-közlekedést a személyszállítási szolgáltatásokról szóló 2012. évi XLI. törvény figyelembevételével, az Önkormányzattal megkötött Közszolgáltatási Szerződés alapján 2021. december 31. napjáig a VOLÁNBUSZ Zrt., mint a KNYKK Zrt. jogutód társasága látja el.

A Közszolgáltatási Szerződés 8. pontja alapján „A Szolgáltató évente két alkalommal (július 31-ig, valamint november 30-áig) köteles tevékenységéről beszámolót készíteni, hogy Megrendelő meghozhassa a szükséges intézkedéseket a veszteségek elkerülése érdekében. Megrendelő a bevételekkel nem fedezett indokolt költségek finanszírozására működési költségtérítési előleget biztosíthat.”

I. Tájékoztató Komárom Város helyi közlekedésének 2020. I-IX. havi gazdálkodási adataiból számított éves várható eredményéről

A következő táblázat a 2020. I-IX. havi gazdálkodási adatokból számított éves várható eredményt szemlélteti, összehasonlítva a 2019. évi értékekkel:

	Megnevezés (Komárom)	2019. év (e Ft)	2020. év várható (e Ft)
1.	Menetdíj bevétel	32 929	26 776
2.	Szociálpolitikai menetdíj-támogatás	52 172	47 865
3.	Önkormányzati támogatás	4 000	0
4.	BKSZ kompenzáció		0
5.	Pótdíj bevétel	20	50
6.	Egyéb közlekedési bevételek	8 648	8 787
6.1	ebből normatív vagy költségvetési támogatás	0	0
6.2	ebből bérkompenzációs támogatás	8 320	8 320
7.	Közlekedési bevétel (7=1+2+3+4+5+6)	97 769	83 478
8.	Bérköltség	21 427	27 669
9.	Bérfárulékok	4 337	5 380
10.	Béren kívüli juttatások költsége	2 650	3 622
11.	Üzemeltetés közvetlen személyi jellegű költsége (11=8+9+10)	28 415	36 671
12.	Üzemanyag***	16 446	13 874
13.	Kenőanyag***	0	364
14.	Motorolaj***	253	0
15.	Gumiköltség	209	971
16.	Egyéb anyagköltség	27	17
17.	Üzemeltetés egyéb anyagköltsége (17=13+14+15+16)	488	1 353
18.	Üzemeltetés közvetlen anyagköltsége (18=12+17)	16 934	15 227
19.	KGFB	247	239
20.	Utasbiztosítás	27	29
21.	Gépjármű vizsgáztatás	16	70
22.	Vagyonvédelmi szolgáltatás	138	209

	Megnevezés (Komárom)	2019. év (e Ft)	2020. év várható (e Ft)
23.	Innovációs járulék	309	369
24.	Formaruha, munkaruha, védőruha	509	175
25.	Egyéb	1 930	3 345
26.	Üzemeltetés egyéb közvetlen költsége (26=19+20+21+22+23+24+25)	3 177	4 437
27.	Üzemeltetés összes közvetlen költsége (27=11+18+26)	48 526	56 335
28.	Karbantartás közvetlen anyag, anyagjellegű és egyéb költsége	4 662	5 000
29.	Karbantartás közvetlen személyi jellegű költsége	5 847	7 052
30.	Harmadik fél által végzett karbantartás	112	144
31.	Közvetlen karbantartási költség (31=28+29+30)	10 622	12 196
32.	Autópálya matrica költsége	0	0
33.	Pályaudvar üzemeltetési költségei	319	0
34.	Pályaudvar használati díj	0	0
35.	Infrastruktúra használat költsége (35=32+33+34)	319	0
36.	Gördülő állomány értékcsökkenése	721	194
37.	Gördülő állomány egyéb finanszírozási költségei	12 871	13 289
38.	Egyéb eszköz értékcsökkenése	43	184
39.	Eszközpótlás/finanszírozás (39=36+37+38)	13 635	13 668
40.	Alvállalkozásba kiadott személyszállítási tevékenység költsége	56 276	56 795
41.	Közvetlen költségek összesen (41=27+31+35+39+40)	129 379	138 993
42.	Forgalomvezetés	779	1 629
43.	Operatív forgalomirányítás	2 428	8 576
44.	Útfestéskoztatás	899	1 537
45.	Értékesítés	1 553	2 217
46.	Elszámoltatás	1 852	1 773
47.	Forgalomellenőrzés	429	920
48.	Menetrendkészítés	386	523
49.	Egyéb	38	663
50.	Forgalmi általános költségek (50=42+43+44+45+46+47+48+49)	8 365	17 839
51.	Üzemvezetés	609	390
52.	Operatív üzemirányítás	40	143
53.	Anyagbeszerzés, raktározás	1 046	736
54.	Egyéb	0	0
55.	Műszaki általános költségek (55=51+52+53+54)	1 695	1 269
56.	Társasági általános költségek	3 545	1 414
57.	Közvetett költségek összesen (57=50+55+56)	13 605	20 522
58.	Költségek összesen (58=41+57)	142 984	159 515
59.	Üzemi eredmény (59=7-58)	-45 215	-76 037

A 2019. évhez viszonyított várható 30 M Ft-os eredményromlást a következő főbb tételek határozzák meg:

A bevételek várhatóan 14,3 M Ft-tal csökkennek, a következőkben részletezték szerint.

A menetdíjakból származó bevételek várhatóan 9,5 M Ft-tal, a szociálpolitikai menetdíj-támogatásból származó bevételek pedig 4,3 M Ft-tal csökkennek. Az éves tanuló bérletek eladása 135 db-bal csökkent, az időszakos tanuló bérletek értékesítése pedig 10 db-bal marad el az előző év azonos időszakához viszonyítva. A következő táblázatban bemutatjuk az eladott menetjegyek és bérletek darabszámának alakulását a 2019. évi tény, valamint a 2020. évi várható eladási adatok alapján:

Megnevezés	2019. tény (db)	2020. várható (db)	Változás mértéke (%)
autóbuszon váltott menetjegy	63 344	41 444	65,43%
délelőtti jegy	24 836	12 054	48,53%
átszálló jegy	0	0	-
családi jegy	1	0	0,00%
összvonalas bérlet (havi)	3 697	3 666	99,16%
összvonalas bérlet (kéthetes)	49	41	83,67%
nyugdíjas bérlet (havi)	664	416	62,65%
tanuló bérlet (havi)	788	567	71,95%
tanuló bérlet (éves)	2 719	2 597	95,51%
tanuló bérlet (időszakos)	570	560	98,25%

A legnagyobb mértékben a menetjegyek eladása csökkent, de számottevő a nyugdíjas bérletjegyek kiesése is. Az éves és időszakos tanuló bérletek értékesítésének csökkenése összesen 3 M Ft bevételkiesést jelent.

- A Kormány az „1160/2017. (III.22.) Korm. határozat a minimálbér-emelésnek és a garantált bérminimum-emelésnek a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium közvetlen vagy közvetett tulajdonosi joggyakorlása alá tartozó egyes többségi állami tulajdonú gazdasági társaságokra gyakorolt hatásairól, valamint a bérfejlesztéshez szükséges forrás biztosításáról.” határozatában döntött a társaságunknál végrehajtott béremelések kompenzálásáról. Ebben az évben a kapcsolódó Támogatói Okirat még nem került aláírásra, ezért a 2020. évben várható bérfejlesztési támogatás pontos összege még nem ismert. Várhatóan a Komárom Város helyi személyszállításban részt vevő munkavállalók béremelésének kompenzálására az előző évi támogatás mértékével megegyező 8.320 E Ft támogatást kapunk.

- Az idei évben nem került kiírásra – és nem is várható – pályázat a helyi közösségi közlekedés támogatására vonatkozóan.

A költségek 16,5 M Ft-os növekedésében a következő tételeket emeljük ki:

- Az üzemeltetés közvetlen személyi jellegű költsége 8,3 M Ft összeggel növekszik. A költségnövekedést több tényező együttes hatása okozza. Egyrészt a 2020. évben megvalósított átlagosan 10%-os bérfeljesztés, másrészt a jogelőd közlekedési központok VOLÁNBUSZ Zrt.-be történő beolvadásával az autóbuszvezetők (és a termelésben közvetlenül részt vevő karbantartó munkavállalók) számára országos szinten egységes bérezési rendszer került kialakításra, valamint az autóbuszvezetők részére kifizetésre kerülő üzemanyag-megtakarítási prémium rendszere is egységesítésre került.

- Az üzemanyag-költségek 2,6 M Ft-os csökkenése a 2020. március végétől bevezetett tanszünetre érvényes menetrend és futásteljesítmény, valamint a kedvezően alakult üzemanyagárak eredménye.

- Az üzemeltetés egyéb közvetlen költsége összegző sorhoz tartozó 25. sorban szereplő „Egyéb” költségek között kerülnek elszámolásra a pandémiás helyzettel összefüggő költségek (fertőtlenítés, egyéni védőeszközök beszerzése, figyelemfelhívó matricák stb.), valamint 2020. évtől ebbe a költségsorba tartozik a Komárom Városban felújításra került megállóhelyek értékcsökkenése. Ezek eddig a Pályaudvar üzemeltetési költségei között szerepeltek.

- Az autóbuszok karbantartására fordított anyagköltségek csekély mértékű növekedése mellett a javításokat végző munkavállalók (autószerelők) személyi jellegű költsége is emelkedett. Ez összességében 1,5 M Ft-tal növelte a közvetlen karbantartási költségeket.

- Az eszközpótlás/finanszírozás költségei az előző évi szinttel megegyezően alakultak.

- A közvetett költségek 6,9 M Ft-os növekedése a Forgalmi általános költségek változása miatt következett be.

A költségek jelentős mértékű 16,5 M Ft-os növekedése és emellett a pandémiás helyzet miatt bekövetkezett jelentős bevételcsökkenések az üzemi eredmény – várható – 30,8 M Ft mértékű eredményromlásához vezetnek.

Az Önkormányzat részére 2020. március 27. napján megküldtük a 2019. évi Közzolgáltatói Beszámolónkat, melyben bemutattuk bevételeink és költségeink alakulását.

A beszámoló 2019. évre vonatkozóan 52.365 E Ft veszteségtérítési igényt tartalmazott. A veszélyhelyzetre tekintettel Komárom Város Önkormányzat Képviselő-testületének összehívására nem volt lehetőség, így a beszámoló tartalmát Komárom Város Képviselő-testülete 2020. szeptember 29. napján tartott ülésén tárgyalta meg, és az alábbi határozatot hozta.

„Komárom Város Önkormányzat Képviselő-testületének 105/2020. (IX.29.) határozata:

1. Komárom Város Önkormányzat Képviselő-testülete elfogadja a VOLÁNBUSZ Zrt. 2019. évben végzett tevékenységéről szóló beszámolóját az 1. melléklet szerinti tartalommal.

2. Komárom Város Önkormányzat Képviselő-testülete úgy határoz, hogy a 2019. évi beszámolóban szereplő 52.365 eFt veszteségtérítési igény megtérítését 2020. december 31-ig vállalja azzal a kikötéssel, hogy a szolgáltató ebből az „Indokolt költség 5 %-ának megfelelő összegű nyereséget” (7.149 eFt-ot) Komárom város helyi közlekedésének fejlesztésére fordítja.”

II. Javaslat a 2021. évi tarifaváltozás mértékére

Komárom Város helyi autóbusz-közlekedésének tarifáit a 2012. december 20-án megkötött Közszolgáltatási Szerződés 6. számú melléklete tartalmazza. Az Önkormányzat és társaságunk között érvényes Közszolgáltatási Szerződés 5. pontja szerint a menetdíjakat és az utazási feltételeket a felek rendszeresen felülvizsgálják. A díjat, valamint annak alkalmazási feltételeit a Szolgáltatónak a díjszabásban, annak hatálybalépését 30 nappal megelőzően közzé kell tennie. A város helyi közlekedésében érvényes tarifák módosítására utoljára 2013. május 1-jétől került sor. A Képviselő-testület a szerződésben meghatározott tarifák mértékét 2013. március 27-én a 37/2013. (III.27.) számú határozatában hagyta jóvá, és az új tarifák bevezetését 2013. május 1-jei hatállyal rendelte el.

A Közszolgáltatási Szerződés 5. pontja szerint „A menetdíjakat a felek rendszeresen felülvizsgálják. A szolgáltató kezdeményezheti a közszolgáltatás díjainak, a pótdíjaknak és a díjalkalmazási feltételeknek a módosítását. Ennek során javaslatot tesz az önkormányzat felé az egyes menet- és bérletjegyek díjszábsái áráira. Normál üzemmenet során a díjak szerződő felek általi megállapítására január

1-jei hatállyal kerül sor, melyet a szolgáltató előző év november 4-ig kezdeményez az önkormányzatnál.”

Komárom város helyi járatí közlekedésének eredménye az utóbbi három évben jelentős változásokat hozott. Jelentősen növekedtek a közlekedés költségei, emelkedtek a bérek és a fenntartási költségek is. Ez mellett a bevételek csökkentek. A városon belüli helyváltoztatási igények ellátásában jelentős szerepet töltenek be a környező településekről érkező helyközi, elővárosi közlekedésben részt vevő járatok is. A helyközi járatok helyi tarifával történő igénybevételének lehetőségére az Önkormányzat és az Innovációs és Technológiai Minisztérium (korábban jogelődjei) Megállapodást kötöttek. A finanszírozás 2020. évtől jelentősen megváltozott, így az Önkormányzat költségvetését további több mint 12 M Ft költség terheli a tisztán helyi járatí közlekedés bevételekkel nem fedezett költségeinek finanszírozásán felül.

Komárom városában 2013. évben volt utoljára tarifaváltozás, akkor is a tarifák csökkentéséről született döntés, ezért javasoljuk a város helyi járatí tarifáinak megváltoztatását 2021. január 1-jétől.

1. *Javaslat inflációkövető tarifaemelés mértékére*

A MÁV csoport 2021-2023. évi üzleti tervezéshez kiadott irányelvek szerint a 2021. évre figyelembe vehető infláció mértéke 3,25%. Ennek megfelelően társaságunk ezzel megegyező mértékű tarifaemelést javasol a következő táblázatban bemutatottak szerint.

Tarifaem megnevezése	Utas által fizetendő egységár 2013. május 1-től (Ft/db) ÁFÁ-t tartalmaz	3,25%-kal emelt egységár (Ft/db) ÁFÁ-t tartalmaz	Utas által fizetendő javasolt egységár 2021. január 1-től (Ft/db) ÁFÁ-t tartalmaz
autóbuszon váltott menetjegy	170	175,53	175
délelőtti jegy	130	134,23	135
átszálló jegy	260	268,45	265
családi jegy	520	536,90	540
összvonalas bérlet (havi)	2 500	2 581,25	2 580
összvonalas bérlet (kéthetes)	1 390	1 435,18	1 435
nyugdíjas bérlet (havi)	1 000	1 032,50	1 030
tanuló bérlet (havi)	500	516,25	500

A tarifák 3,25%-kal történő emelésének bevételnövelő hatását a 2020. évben várhatóan eladásra kerülő menetjegyek és bérletek számával kalkuláltuk, a

következő táblázatban bemutatottak szerint. Az esetleges tarifaemelés tényleges hatása nagymértékben függ a járványhelyzet 2021. évi alakulásától, az egyéni közlekedési szokások esetleges megváltozásától.

Megnevezés	Egységár 2013.05.01. (Ft/db)	Javasolt tarifa 2021. 01.01. (Ft/db)	2020. várható (db)	Nettó bevétel tarifaemeléssel (Ft)	Nettó bevétel tarifaemelés nélkül (Ft)	Tarifaemelés nettó hatása (Ft)
autóbuszon váltott menetjegy	170	175	41 444	5 710 787	5 547 622	163 165
délelőtti jegy	130	135	12 054	1 281 331	1 233 874	47 457
átszálló jegy	260	265	0	0	0	0
családi jegy	520	540	0	0	0	0
összvonalas bérlet (havi)	2 500	2 580	3 666	7 447 465	7 216 535	230 929
összvonalas bérlet (kéthetes)	1 390	1 435	41	46 327	44 874	1 453
nyugdíjas bérlet (havi)	1 000	1 030	416	337 386	327 559	9 827
tanuló bérlet (havi)	500	500	567	223 228	223 228	0
tanuló bérlet (éves)	6 000	6 000	2 597	12 269 291	12 269 291	0
tanuló bérlet (időszakos)	2 000	2 000	560	881 880	881 880	0
A 3.25%-os tarifaemelés hatása összesen:						452 831

2. Javaslat a menetjegyek árának helyközi tarifával megegyező mértékű emelésére

A bevezetőben említett helyközi járatok helyi tarifával történő igénybevételének lehetősége jelentős többletköltséget eredményez az Önkormányzatnak. Ennek valamilyen szintű kompenzálására felmerülhet a menetjegyek árának helyközi menetjeggyel azonos szintre történő megemelése, mely a rendszeres – havi bérletjeggyel utazók – számára nem jelentene többlet költséget, de a közlekedést alkalmanként igénybe vevő utasainktól jelentősebb mértékű teherviselést követelne. A következő táblázatban bemutatjuk, hogy a bérletek árának változatlanul hagyása, ez mellett a menetjegyek árának nagyobb mértékű megemelése milyen többletbevételeket eredményezhet a 2020. évi eladott menetjegyek és bérletek számának figyelembevételével.

Megnevezés	Egységár 2013.05.01. (Ft/db)	Javasolt tarifa 2021. 01.01. (Ft/db)	2020. várható (db)	Nettó bevétel tarifaemeléssel (Ft)	Nettó bevétel tarifaemelés nélkül (Ft)	Tarifaemelés nettó hatása (Ft)
autóbuszon váltott menetjegy	170	250	41 444	8 158 268	5 547 622	2 610 646
délelőtti jegy	130	200	12 054	1 898 268	1 233 874	664 394
átszálló jegy	260	300	0	0	0	0
családi jegy	520	600	0	0	0	0
összvonalas bérlet (havi)	2 500	2 500	3 666	7 216 535	7 216 535	0
összvonalas bérlet (kéthetes)	1 390	1 390	41	44 874	44 874	0
nyugdíjas bérlet (havi)	1 000	1 000	416	327 559	327 559	0
tanuló bérlet (havi)	500	500	567	223 228	223 228	0

tanuló bérlet (éves)	6 000	6 000	2 597	12 269 291	12 269 291	0
tanuló bérlet (időszakos)	2 000	2 000	560	881 890	881 890	0
A menetjegyárak emelésének hatása összesen						3 275 039

3. Javaslat a 348/2019. (XI.19.) testületi határozat 3. pontjának megfelelően

Komárom Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 2019. november 19-én a 348/2019. (XI.19.) számú határozatának 3. pontjában a következő döntést hozta:

„3. Komárom Város Önkormányzat Képviselő-testülete felkéri a VOLÁNBUSZ Zrt-t, hogy a 2020. áprilisi testületi ülésre vizsgálja meg a Komárom város területén való térítésmentes helyi autóbusz közlekedés lehetőségét, annak várható bekerülési költségét.”

A helyi járatí bevételek 4 fő elemből tevődnek össze, ezek az utasok által fizetett menetdíjak, a kedvezményes utazások után járó szociálpolitikai menetdíj-támogatások, az ingyenes utazások után járó szociálpolitikai menetdíj-támogatások, valamint az egyéb bevételek. Ide tartozik az önkormányzatok által fizetendő veszteségtérítés is. Amennyiben az utasok számára térítésmentes lesz az utazás, akkor az állam által a 121/2012. (VI.26.) Kormányrendeletben biztosított tanuló- és nyugdíjas bérletek után járó bruttó 1710 Ft/db összegű támogatás sem kerül kifizetésre. Ez 2019. évben 48 millió forint hozzájárulást jelentett az állam részéről ezen a forráson keresztül. A támogatások közül csak az ingyenes (65 év feletti, illetve 6 év alatti) utazások után járó szociálpolitikai menetdíj-támogatás maradna meg, melyet szintén a 121/2012. (VI.26.) Kormányrendelet határoz meg, mely a KSH által az adott településre a támogatás igénylése időpontjában közzétett lakosságszám figyelembevételével 18 Ft/fő/lakosság/hó összeg. Ez 2019. évben 3,2 millió forint támogatást jelentett.

Amennyiben Komárom Város Önkormányzata térítésmentessé teszi a lakosság számára a közlekedést, akkor csak az egyéb bevételek, mint például a MNV bérkompenzációként kifizetett közel 10 millió forint, és az ingyenes utazások után járó 3,2 millió forint bevétellel lehetne kalkulálni. Minden egyéb költség az Önkormányzatot terhelné veszteségtérítésként. Ez nagyságrendileg 2019. év tekintetében 130 millió forint összegű többletkiadást jelentett volna a város költségvetésében.

4. A tarifaemelés alternatívája

Komárom Város Önkormányzata és a KNYKK Zrt., mint a VOLÁNBUSZ Zrt., jogelődje által 2012. december 20-án aláírt Közszolgáltatási Szerződés 8. pontja alapján a menetrend (közszolgáltatás) szerinti személyszállítás teljesítése érdekében felmerült költségek megtérülését és a működéshez szükséges nyereséget a Szolgáltató számára alapvetően az utasoktól származó díjbevételek, továbbá kötelező kedvezmények esetén az annak kiegészítéseként igényelhető szociálpolitikai mentdíj-támogatásnak kell biztosítania.

Amennyiben a szolgáltatás árának szintje az ellátási szerződésben foglalt kötelezettségekre vonatkozóan ezt a fedezetet nem biztosítja, annak kiegészítésére Komárom Város Képviselő-testülete az Önkormányzatoknak biztosított normatív támogatás, egyéb kedvezmények, támogatások, juttatások, kerete terhére – Szolgáltató költségvetése ismeretében – az igazolt és bizonyított mértékig támogatást nyújt, közszolgáltatási kötelezettség tekintetében, az annak ellátása után térítendő veszteséget a 2012. évi XLI. törvény 29. § (1) bekezdése alapján kiegyenlíti.

Az előzőek szerint a **tarifaemelés alternatívájaként az Önkormányzat dönthet az árak változatlanul hagyása mellett** úgy, hogy a tarifaemelés elmaradásából származó kieső bevételt **működési költségtérítésként biztosítja**.

Amennyiben 2021. január 1-jétől emelkednek a tarifák, úgy a bemutatott várható bevételnövelő hatás összegével a 2021. évi működéshez a szolgáltatást igénybe vevő utasok is hozzá tudnak járulni.

Tisztelt Polgármester Úr!

Tisztelt Képviselő-testület!

Kérjük, hogy az előterjesztésünkben foglaltak figyelembevételével – mérlegelve a lehetőségeket – határozzák meg a város helyi autóbusz-közlekedésének 2021. január 1-jétől alkalmazandó tarifáit és az üzemeltetés feltételeit.